

Viranomaisohje vammais-, mielenterveys- ja päihdepalveluiden päiväaikaiseen toimintaan, työtoimintaan sekä sosiaaliseen kuntoutukseen koronavirusilanteessa

Tämä ohje korvaa 27.5.2020 voimaan tulleen ohjeen

Toimintaohjeet epäiltäessä koronavirusinfektiota

Koronavirusinfektioon viittaavia oireita voivat olla esimerkiksi kuume, yskä, kurkkukipu, hengenahdistus, lihaskivut, väsymys, nuha, pahoinvointi ja ripuli.

Jos epäilet koronatartuntaa, mene sivuille:

<https://www.keski-uudenmaansote.fi/koronavirus/Kun-epailet-koronavirustartuntaa/>, josta löytyvät tarkemmat toimintaohjeet ja tuoreimmat testaus-suositukset.

Toimintaohjeet koronanäytteen ollessa positiivinen

- Ole positiivisen tuloksen jälkeen yhteydessä intar -yksikköön (p. 050 497 1240) tarkempien ohjeistusten saamiseksi (avoinna arkisin 8-16 ja lauantaisin 9-17).
- Intar -yksikkö antaa tarvittavat ohjeet toimintaan.

Työntekijän karanteeni

- Karanteeniin asetettu työntekijä saa ohjeet Intar -yksiköstä.

Avainasemassa tartuntojen torjunnassa on:

- Koronarokote antaa hyvän suojan työntekijöille sekä asiakkaille vakavaa koronaviruksen tautimuotoa vastaan. Rokotteen saanut henkilö voi tästä huolimatta saada tartunnan ja tartuttaa ympärillään muita henkilöitä.

Suojainten käyttö

Päiväaikaisen toiminnan, kuntoutuksen ja työtoiminnan henkilökunnan on käytettävä kirurgista suu-nenäsuojaa sekä asiakkaiden kanssa työskennellessään että muiden henkilöiden kanssa samassa tilassa ollessaan syömistä ja juomista lukuun ottamatta.

Suojaimeton aika pyritään minimoimaan. Samassa tilassa muiden kanssa ei olla yli 15 min. ilman suojia (esim. ruokailutilanteet). **Niiden asiakkaiden, jotka kykenevät kohtuudella suojaimia käyttämään, on käytettävä kirurgisia suu-nenäsuojaimia.** Mikäli kirurginen suu-nenäsuojus aiheuttaa kohtuutonta haittaa kommunikointiin asiakkaan kanssa tai aiheuttaa allergisia oireita (useamman mallin kokeilun jälkeen), voi työntekijä käyttää koko kasvot peittävää visiiriä yksikön esimiehen näin päättäessä. Visiiri ei anna yhtä hyvää suojaa kuin kirurginen suu-nenäsuojain. Mikäli yksikön työntekijä tai asiakas sairastuu Covid-19-infektioon, pelkkää visiiriä käyttänyt työntekijä voidaan katsoa altistuneeksi.

Ohjeita suojainten käyttöön:

- Pue kirurginen suu-nenäsuojain aina puhtain käsin, jotta et vie mikrobeja omille kasvoillesi.
- On tärkeää, että suojain peittää suun ja nenän.
- Älä siirrä suojainta välillä pois kasvoiltasi, ettet kuljeta mikrobeja suojaimen mukana kasvoille.
- Laita käytetty suojain suoraan roskikseen, pese tai desinfioi kädet suojaimen poiston jälkeen.

Hyvä käsihygienia kuuluu sekä asiakkaille että työntekijöille

Pese kädet aina;

- kun tulet ulkoa sisään

- ennen ruoan laittoa ja ruokailua
- wc-käynnin tai vaipan vaihdon jälkeen
- niistämisen, yskimisen tai aivastamisen jälkeen
- kun olet koskenut samoja pintoja kuin flunssainen henkilö.
- älä kosketele silmiä, nenää tai suuta, ellet ole juuri pessyt käsiäsi.
- Jos käsienpesu ei ole mahdollista, käytä käsihuuhdetta.

Tarvittaessa ohjaaja voi valvoa asiakkaiden käsihuhteen käyttöä. Käsihuhteen varastoinnissa tulee huomioida se, että huuhte on herkästi syttyvää.

Yski oikein – älä tartuta muita

- Suojaa suusi ja nenäsi kertakäyttönenäliinalla, kun yskit tai aivastat.
- Jos sinulla ei ole nenäliinaa, yski tai aivasta puserosi hihan yläosaan, älä käsiisi.
- Laita käytetty nenäliina välittömästi roskeen.

Koronatartuntojen välttäminen toiminnan aikana

Yleisiä periaatteita ja toimintatapoja tartunnan torjunnan tueksi:

- Töihin ei saa tulla sairaana eikä edes silloin, kun on lieviä infektioitaudin oireita, vaikka koronan kotipikatesti on negatiivinen
 - Muista turvavälit
 - Vierailijoiden tulee käyttää suu-nenäsuojaimia toimipisteessä asioidessaan samoin ohjein kuin henkilökunta. Tähän henkilökunta ohjeistaa
 - Minimoi ryhmän koko työtilanteissa, ruokailussa, tupakkatauoilla ym.
 - Pyri pitämään ryhmät erillään, älä sekoita ryhmiä kesken päivän
 - Pyri siihen, että mahdollisuuksien mukaan henkilökunnan vaihtuvuus on vähäistä ja samat työntekijät toimivat samojen asiakkaiden kanssa
 - Sijaisten vaihtuvuus pyritään pitämään pienenä
 - Porrasta ryhmien tulotilanteet
 - Porrasta tauot ja ruokailutilanteet

- Järjestä tarvittavat opasteet, hyödynnä THL:n julisteita, informoi ryhmäläisiä sekä suullisesti että infokirjeillä
- Huolehdi käsienpesuun ja käsien desinfiointiin tarvittavien välineiden saatavuudesta, riittävydestä ja valvo tarvittaessa oikea käyttö
- Puhdista kosketuspinnat päivittäin (pöytäpinnat, tuolin käsinojat, ovenkahvat, hanat ym. kosketuspinnat)
- Muista puhdistaa tietokoneen näppäimistö siihen soveltuvalla liinalla/aineella
- Tulosta käsihygieni- ja yski oikein -ohjeita THL:n sivuilta:
<https://thl.fi/fi/web/infektiotaudit-ja-rokotukset/taudit-ja-torjunta/infektioiden-ehkaisy-ja-torjuntaohjeita/kasienpesu-ja-yskiminen>

Työ- tai päivätoimintaan ei saa tulla sairaana

- Itsenäisesti asuvien asiakkaiden kohdalla koronaan viittaavien oireiden ilmaantuessa, asiakkaita ohjataan olemaan yhteydessä päiväaikaisen toiminnan ohjaajaan ennen lähtöä toimintapisteeseen. Puhelussa sovitaan siitä, kannattaako asiakkaan tulla paikalle ja tarvitseeko hän tukea yhteydenotossa terveydenhuoltoon.
- Mikäli päiväaikaisessa toiminnassa huomataan asiakkaan saapuneen toimintaan sairaana, ollaan yhteydessä asiakkaan omaiseen tai asumisyksikköön ja sovitaan asiakkaan palaamisesta kotiin/asumisyksikköön. Tarvittaessa asiakkaan terveydellisen tilanteen selvittelyssä tukea antaa omainen tai asumisyksikkö.

Jos asiakas sairastuu päivän aikana

- Asiakas ohjataan odottamaan mahdollista saattajaa tai kuljetusta erilliseen tilaan. Mikäli asiakkaan vointi heikkenee nopeasti, päiväaikaisesta toiminnasta ollaan akuuttitilanteessa yhteydessä terveydenhuoltoon.
- Mikäli asiakkaalle tulee kesken työpäivän koronaan viittaavia oireita, tulee työntekijän käyttää asiakkaan kanssa toimiessaan FFP2 -suojainta.

- Ohjaaja voi valvoa asiakasta pisaraetäisyyden eli 2 metrin päästä. Ohjaaja arvioi, voiko asiakkaan lähettää kotiin itsenäisesti. Tarvittaessa ohjaaja on yhteydessä omaiseen tai asumisyksikköön.
- Ellei asiakasta voi lähettää itsenäisesti kotiin, omaista tai asumisyksikön työntekijää pyydetään hakemaan asiakas kotiin mahdollisimman nopeasti tai järjestämään kuljetus. Asiakas, omainen tai asumisyksikön työntekijä on yhteydessä terveydenhuoltoon. Aiemmin mainitulta Keusoten nettisivulta löytyvät tarkemmat ohjeet: kun epäilet koronavirustartuntaa.
- Ryhmätila siivotaan kosketuspintoilta suojakäsineitä käyttäen oireilevan asiakkaan poistuttua. Toimintayksikön ohjaajat ja muut asiakkaat pesevät kätensä ja jatkavat toimintaa normaalisti.
- Kun asumisyksikköön tai päiväaikaisen toiminnan yksikköön tulee tieto positiivisesta testituloksesta, tulee yksikön ottaa yhteyttä Keusoten infektio- ja tartuntatautiyksikköön p. 050 497 1240 tarkempien ohjeistusten saamiseksi (avoinna arkisin 8-16 ja lauantaisin 9-17). Intar yksikkö antaa tarvittavat ohjeet toimintaan.

Kuntalaisille suunnatut palvelunumerot löytyvät verkkosivuilta:

www.keski-uudenmaansote.fi

Lisätietoja: www.keski-uudenmaansote.fi/koronavirus